

Одеський національний медичний університет
Наукове товариство анатомів, гістологів, ембріологів,
топографоанатомів України

**ЗБІРНИК ТЕЗ ДОПОВІДЕЙ
VII КОНГРЕСУ НАУКОВОГО
ТОВАРИСТВА АНАТОМІВ,
ГІСТОЛОГІВ, ЕМБРІОЛОГІВ,
ТОПОГРАФОАНАТОМІВ УКРАЇНИ**

О д е с а
Видавець Бондаренко М. О.
2 0 1 9

Організаційний комітет конгресу:

Голова організаційного комітету:

Ю. Б. Чайковський - член-кореспондент НАМН України, професор, Голова НТ АГЕТ України завідувач кафедри гістології та ембріології Національного медичного університету ім. О. О. Богомольця.

Головний редактор: *О. Л. Аппельханс.*

Члени редакційної колегії: *Р. С. Вастьянов, О. І Тірон, Н. В. Нескоромна, Н. В. Мецзякова, П. М. Матюшенко, А. В. Тодорова, І. В. Прус.*

Відповідальний секретар: *Р. В. Прус*

Збірник тез доповідей VII конгресу наукового товариства анатомів, гістологів, ембріологів, топографоанатомів України, 2-4 жовтня 2019 р. -
3-41 **Одеса. Бондаренко М. О., 2019. - 372 с.**
ISBN 978-617-7829-12-5

УДК 611/612

Попко С. С., Євтушенко В. М., Сирцов В. К.

УЧАСТЬ ДИХАЛЬНИХ НЕЙРОЕНДОКРИНОЦИТІВ У МОРФОЛОГІЧНІЙ ПЕРЕБУДОВІ ДИХАЛЬНИХ ШЛЯХІВ ПРИ АЛЕРГІЧНОМУ ЗАПАЛЕННІ

Запорізький державний медичний університет. Запоріжжя, Україна.

В останні роки відмічається зростання числа хронічних алергічних захворювань органів дихання, особливе місце серед яких посідає бронхіальна астма, що являє значну медичну та соціальну проблему. Одним із недостатньо досліджених явищ у вивченні морфологічних змін при хронічних алергічних захворюваннях дихальної системи вважають участь дихальних ендокриноцитів. Тому метою нашої роботи є і дослідження стану даної проблеми за допомогою аналізу сучасної наукової літератури.

Результати та обговорення. За літературними даними, система легеневих нейроендокринних клітин (pulmonary neuroendocrine cells - PNEC) складається з поодиноких нейроендокриноцитів і нейроепітеліальних тілець, які зустрічаються в слизовій оболонці дихальних шляхів. Легеневі нейроепітеліальні тільца (pulmonary neuroepithelial bodies - PNEBs) складаються з високоорганізованих кластерів спеціалізованих клітин з нейроендокринними характеристиками, які виявлені в епітелії на всіх рівнях внутрішньолегеневих повітроносних шляхів. Дихальні ендокриноцити в легенях в нормі здійснюють нейрогуморальний контроль тонууса гладких міоцитів судин та повітроносних шляхів, діють як периферичні хеморецептори, передають сигнали на міоцити, а також приймають участь в клітинних процесах проліферації та диференціювання, регуляції продукції слиза респіраторним епітелієм. Встановлене збільшення кількості секреторних гранул в клітинах дифузної ендокринної системи легень дозволяє припустити їх участь у патогенезі запальних і алергічних захворювань дихальної системи, як ініціатора запалення. Збільшена кількість дихальних нейроендокриноцитів в легенях може сприяти розвитку патологічного процесу. Однак, не дивлячись на досягнуті успіхи, багато питань морфології дифузної ендокринної системи дихальних шляхів досі не з'ясовані і потребують подальших досліджень. Між тим, морфологічна оцінка стану дифузної ендокринної системи дихальних шляхів має важливе значення для верифікації багатьох захворювань дихальної системи.

Висновки. Зважаючи на важливу роль дихальних нейроендокриноцитів як одного з основних регуляторів процесів дихання і гомеостазу організму, вивчення їх гістофізіології в нормі та при алергічному запальному процесі в легенях є однією з актуальних задач морфології.